23it00540

‘Hand over’ document

GeldWijzerWinkel en Vroegsignalering Kerkrade

Gemeente Kerkrade

Versie: 1.0
Versiedatum: 09.02.2023

Inhoud

Inleiding

1.Project Armoede en Schulden Kerkrade
1.1 Beleidsplan
1.2 Uitvoeringsplan
1.3 Projectstructuur en projectfasen
1.4 Projectresultaten Vroegsignalering
1.5 Projectresultaten Geldwijzerwinkel

2.Vroegsignalering
2.1 Wettelijke taak van de gemeente
2.3 Projectplan Vroegsignalering

3.Geldwijzerwinkel
3.1 Projectplan Geldwijzerwinkel

4.Overdracht
4.1 Beleid en uitvoering
4.2 Overlegstructuur
4.3 Checklist Vroegsignalering

Referenties

Inleiding

Onderliggend ‘hand over’ document beschrijft de overdracht van de Geldwijzerwinkel en Vroegsignalering van projectstatus naar uitvoering. Voorts fungeert dit document als ‘onderlegger’ bij de doorontwikkeling van de Geldwijzerwinkel en Vroegsignalering.

In het beleid van Kerkrade, voor het voorkomen en bestrijden van armoede en schulden staan maatwerk en preventie centraal en wordt hier stevig op ingezet. Dit is niet onbetuigd gebleven. De integrale samenwerking Geldwijzerwinkel en Vroegsignalering met diverse keten- en samenwerkingspartners is inmiddels stevig verankerd. En zijn de activiteiten die voortvloeien uit deze samenwerking gerealiseerd en worden nieuwe initiatieven ontplooid die bijdragen aan de programma’s van preventie en vroegsignalering. Er mag dus geconcludeerd worden dat de projectresultaten ‘implementeren van de Geldwijzerwinkel’ en ‘implementeren van het team Vroeg Eropaf’ ten behoeve van Vroegsignalering conform beleid- en uitvoeringsplan ‘Armoede en Schulden, Samen Aanpakken!’ 2020-2023 behaald zijn. In samenhang met de projectevaluatie ‘Armoede en Schulden’ 2022 wordt met dit projectsucces de volgende fase aangekondigd, namelijk het beheer van de projectresultaten.

Een project is eindig maar het beheer is vaak oneindig. Het beheersucces is dus belangrijker dan het projectsucces. Om goed te kunnen beheren moet beschikbaarheid van mensen, kennis, procedures, communicatie en documentatie door beleid en uitvoering met elkaar afgestemd worden.

Daarnaast is het voor de doorontwikkeling van de Geldwijzerwinkel en Vroegsignalering van belang om in gezamenlijk verband de projectonderdelen te borgen en van beleidskaders te voorzien, zodat vandaaruit ook de formele relaties tussen de reeds bestaande en toekomstige samenwerkingspartners stevig maar ook flexibel en toekomstbestendig gefundeerd kunnen worden.

1.Project Armoede en Schulden Kerkrade

1.1 Beleidsplan

In 2019 is op basis van een gedeelde visie het beleidsplan ‘Armoede en Schulden, Samen Aanpakken! 2020-2023’ tot stand gekomen en heeft het college ingestemd met het nieuwe beleid (zie bijlage 1). In dit nieuwe beleid staan maatwerk en preventie centraal. De focus van het beleidsplan is vooral gericht op *Preventie en Vroegsignalering*.

1.2 Uitvoeringsplan

De in het beleidsplan ‘Armoede en Schulden, Samen Aanpakken! 2020-2023’ gepresenteerde maatregelen zijn vervolgens geconcretiseerd in het uitvoeringsplan ‘Armoede en Schulden, Samen Aanpakken! 2021-2023’ (zie bijlage 2). Dit uitvoeringsplan volgt de pijlers zoals beschreven in het beleidsplan. Deze pijlers zijn:

1. Preventie en Vroegsignalering
2. Redzaamheid versterken
3. Inkomensondersteuning
4. Schuldhulpverlening
5. Aanpak kinderarmoede

Overzicht pijlers en uitvoeringsactiviteiten:

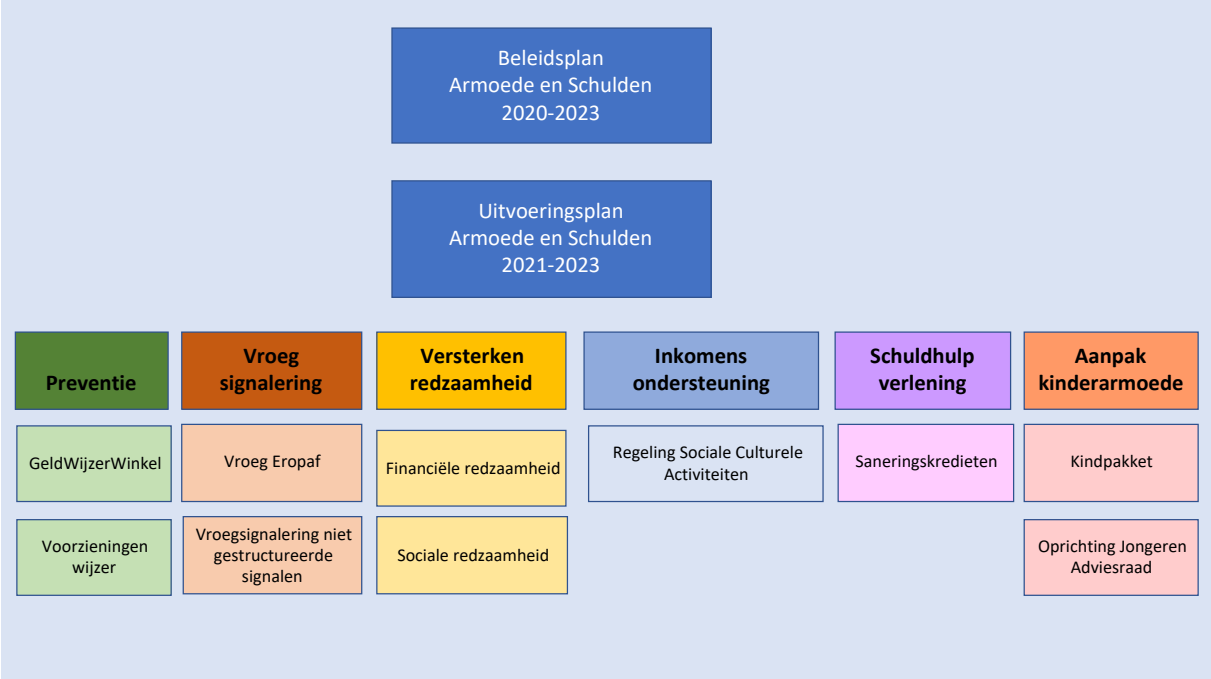

1.3 Projectstructuur en projectfasen

De organisatie van het project ‘Armoede en Schulden’ bestond bij de opzet en implementatie uit een stuurgroep, een projectgroep en een werkgroep. Na realisatie van de in het uitvoeringsplan geconcretiseerde activiteiten werd de verdere uitwerking van het project medio 2021 gecoördineerd door de toenmalige projectleider met ondersteuning van een projectgroep.

Na overdracht van het projectleiderschap in maart 2022 en de verdere oplevering van projectresultaten werd eind 2022 de projectgroep opgeheven. Dit gebeurde overeenkomstig de projectfasering. Het borgen van afstemming en informatiebeheer over Vroegsignalering was inmiddels belegd bij de Werkgroep Schuldhulpverlening, het uitvoeringsoverleg van het team Vroeg Eropaf en het team van de Geldwijzerwinkel. Inmiddels bevindt het project zich in de fase van dagelijkse aansturing en de ontwikkelfase monitoren.

Het is gebruikelijk om projecten te verdelen in fasen. Hiermee wordt de soms gecompliceerde projectweg opgeknipt in overzichtelijke stukken waarbij de beslissingsmomenten een duidelijke plaats krijgen in het creërende proces: de mijlpalen. Dit zijn expliciet aangegeven belangrijke momenten gedurende het project waarop een reeks aan activiteiten kan worden afgesloten. Vaak gaat dat gepaard met het meten van de voortgang, een tussentijdse evaluatie, rapportage aan de opdrachtgever en het nemen van een belangrijke 'no-go'-/ 'go' beslissing op basis van een door het (project)team geproduceerd beslisdocument. Een tweede reden voor het aanbrengen van fasering is aan de orde wanneer een bepaalde fase in haar geheel wordt overgedragen aan een deelprojectteam, een afdeling of externe contractpartner.

Onderstaande figuur geeft op hoofdlijnen de projectcyclus van het project Armoede & Schulden weer:

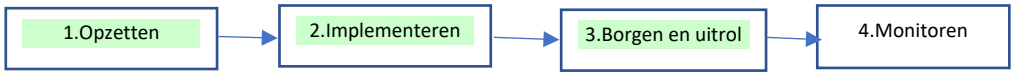

1.4 Projectresultaten Vroegsignalering

In het uitvoeringsplan ‘Armoede en Schulden, Samen Aanpakken 2021-2023’ zijn de volgende programma’s, activiteiten, doelen en actiehouders geformuleerd ten aanzien van Vroegsignalering:

	Programma		Activiteit	Doel	Wie	Gereed
3	Vroeg EropAf We maken met diverse partijen afspraken over het doorgeven van signalen over (dreigende) schuldenproblematiek. De signalen worden opgepakt door een ‘Vroeg Erop Af ’team. Het team verricht huisbezoeken en probeert de financiële problemen te stabiliseren of op te lossen voordat deze uit de hand lopen. Afhankelijk van de problematiek die wordt aangetroffen, wordt bijv. hulp bij thuisadministratie, aanvragen inkomensondersteuning, betalingsregeling, schuldhulpverlening of andere hulpverlening aangeboden.	3.1	Afspraken maken met leveranciers van noodzakelijk voorzieningen (huur, energie, WML, zorgverzekering) de zogenaamde vaste lasten inzake het aanleveren van concrete achterstanden	Inzicht in welke klanten in schulden dreigen te raken of reeds problematische schulden hebben.	Gemeente en leveranciers	✓
		3.2	Selectie en implementeren van ondersteunende software	Voor verwerking, inzicht, overzicht en verantwoording is een automatiseringssysteem noodzakelijk	Gemeente en deelnemende partijen	✓
		3.3	Realiseren van een team Vroeg Eropaf die bij signalen van achterstanden gericht hulp en ondersteuning biedt.	Een team van professionals die gericht huisbezoeken uitvoeren voor het aanbieden van hulp en realiseren van oplossingen.	Gemeente, Impuls, SHM, KBL, maar ook betrokken organisaties zoals woningcorporaties	✓
4	Vroegsignalering niet gestructureerde signalen Medewerkers gemeente, maatschappelijk veld, verenigingen en andere intermediairs trainen in signalen, bespreekbaar maken en doorverwijzen/overdragen. We gebruiken hierbij de positieve ervaringen die Meander heeft opgedaan in het Project Eenzaamheid. Het trainingsaanbod wordt nog uitgewerkt. Gedacht wordt aan: *Training Vroegsignalering (Nibud) *Training Aanpakken armoede en schulden in de wijk (Nibud) *E-learning Signalen en begeleiden financiële problemen in het wijkteam (Movisie) Voor scholen is er een specifieke aanpak. *Dit kun je als leerkracht doen bij armoede (Jufenmeester.nl) *Wat kun je als onderwijzer betekenen voor kinderen in armoede? (Leergeld)	4.1	Benaderen van lokale en regionale werkgevers en samenwerking rond vroegsignalering van schulden		Gemeente, KBL en werkgeversservicepunt (WSP) op Parkstadniveau	

De doelen van het programma Vroegsignalering, voortvloeiende uit het Uitvoeringsplan ‘Armoede en Schulden, Samen Aanpakken!’ 2021-2023 zijn behaald.

<u>Niet gestructureerde signalen</u>
Het ministerie heeft aangegeven ruimte te behouden om te experimenteren en te innoveren met vroegsignalen. De mogelijkheid is gecreëerd om bij ministeriele regeling signalen van betalingsachterstanden voor een periode van 5 jaar aan te wijzen die door een of enkele gemeenten samen met de betrokken schuldeisers worden getest op het bereik van inwoners met problematische schulden. Op 1 januari 2022 is een tweetal experimenten gestart met signalen van betalingsachterstanden op gemeentebelastingen en hypotheekachterstanden. Hier doen in totaal 15 gemeenten aan mee. Het is niet meer mogelijk om hierop aan te sluiten. In een tijdelijke regeling is vastgelegd welke gemeenten hieraan deel mogen nemen. Zij hebben zich hiervoor gemeld bij het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW). De VNG is de coördinator voor het experiment met de gemeentebelastingen. De NVVK is de coördinator voor het experiment met de hypotheekachterstand.

1.5 Projectresultaten Geldwijzerwinkel

In het uitvoeringsplan ‘Armoede en Schulden, Samen Aanpakken 2021-2023’ zijn de volgende programma’s, activiteiten, doelen en actiehouders geformuleerd ten aanzien van de Geldwijzerwinkel

	Programma		Activiteit	Doel	Wie	Gereed
1.1	De Geldwijzerwinkel De gemeente richt met partners een laagdrempelig loket in. Inwoners kunnen er terecht met vragen over geldzaken. Wat zijn bijvoorbeeld de financiële gevolgen van verlies van werk of echtscheiding? Van welke toeslagen en gemeentelijke regelingen kan ik gebruik maken? En wat als ik de rekening niet meer kan betalen? Inwoners worden neutraal, onafhankelijk en zonder commercieel belang geadviseerd. Medewerkers hebben ieder een eigen expertise en staan met raad en daad voor inwoners klaar. Uiteraard wordt de privacy gewaarborgd. De geldwijzerwinkel fungeert tevens als knooppunt voor betrokken organisaties voor de afstemming van werkzaamheden, ervaringsuitwisselingen en organiseren eigen dienstverlening.	1.1	Geldwijzerwinkel inrichten en operationeel maken	Een laagdrempelig informatiepunt voor burgers voor vragen over geld, voorzieningen en schulden. Tevens knooppunt voor maatschappelijke organisaties werkzaam op het gebied van armoede en schulden. .	Gemeente, KBL, Impuls, SHM en partners maatschappelijk veld	✓
1.2	Geldwijzerwinkel Vanuit de Geldwijzerwinkel worden regelmatig activiteiten georganiseerd. Denk aan cursussen over rondkomen en de gevolgen van life events of de Week van het geld.	1.2.1	Cursus aan groep 8 basisscholen	Het bewust leren omgaan met geld door het geven van groepsgerichte cursussen aan burgers en specifieke doelgroepen in het bijzonder	Gemeente en samenwerkingspartners	✓
		1.2.1	Cursus aan jongeren 18- en 18+			
1.2	Geldwijzerwinkel Vanuit de Geldwijzerwinkel worden regelmatig activiteiten georganiseerd. Denk aan cursussen over rondkomen en de gevolgen van life events of de Week van het geld.	1.2.1	Cursus aan groep 8 basisscholen	Het bewust leren omgaan met geld door het geven van groepsgerichte cursussen aan burgers en specifieke doelgroepen in het bijzonder	Gemeente en samenwerkingspartners	✓
		1.2.1	Cursus aan jongeren 18- en 18+			
		1.2.3	Educatie aan pensiongerechtigden			
		1.2.4	Workshop omgaan met klein budget			

De doelen van het programma Geldwijzerwinkel, voortvloeiende uit het Uitvoeringsplan ‘Armoede en Schulden, Samen Aanpakken! 2021-2023 zijn behaald.

2.Vroegsignalering

2.1 Wettelijke taak van de gemeente

Een belangrijk onderdeel van Preventie is Vroegsignalering; het in een vroeg stadium in beeld brengen van mensen met (mogelijke) financiële problemen om hulp te bieden voordat de problemen te groot worden. In de gewijzigde Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) is vroegsignalering expliciet vastgelegd als (regie)taak van de gemeente (college van B&W) en is hiermee een wettelijke taak geworden. Gemeenten zijn sinds januari 2021 verplicht inwoners een hulpaanbod te doen als zij een achterstandssignaal ontvangen. Uitgangspunt is dat ieder signaal moet worden opgevolgd.

Met ingang van 1 januari 2021 geeft de gemeente Kerkrade uitvoering aan de signaalfunctie Vroegsignalering conform de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) en het uitvoeringsplan ‘Armoede en Schulden, Samen Aanpakken! 2021-2023’. Het team Vroeg Erop af (VEOA), dat in januari 2021 werd geïnstalleerd is samengesteld uit schuldhulpverleners van de Kredietbank Limburg, medewerkers van de Geldwijzerwinkel, sociaal raadslieden en sociaal werkers van de welzijnsinstantie Impuls. Het team ontvangt en verwerkt meldingen van signaalpartners waarna zij het hulpverleningsproces opstarten. Het team VEOA levert hiermee een belangrijk aandeel in de keten op het gebied van preventie en vroegsignalering.

2.2 Projectplan Vroegsignalering Kerkrade

Het projectplan Vroegsignalering Kerkrade beschrijft de wijze waarop de gemeente Kerkrade haar wettelijke taak Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) uitvoert (zie bijlage 3).

Vroegsignalering

Vroeg Eropaf

- Start 2021 team Vroeg Eropaf (VEOA)
- Team: gemeente Kerkrade (coördinatie), Kredietbank Limburg (KBL), Impuls en GWW
- Landelijk Convenant Vroegsignalering (NVVK)
- Ontvangen van meldingen via ‘signaalpartners’;
- Via RIS Inforing systeem
- Doel: voorkomen escalatie van schulden
- Korte interventie: Quick fix of verwijzing naar KBL voor Quick Scan
- Streven: vanaf 2021 jaarlijks bij 150-200 meldingen vroeg eropaf
- Ontvangen meldingen 2021: 150 p.m.

Vroegsignalering niet gestructureerde signalen

- Landelijke pilot bij enkele gemeenten

3. Geldwijzerwinkel

3.1 Projectplan Geldwijzerwinkel

Na de voorbereidingsfase in 2020 opende de Geldwijzerwinkel in augustus 2021 haar deuren. Het team Vroeg erop af is eveneens in 2021 van start gegaan om uitvoering te geven aan Vroegsignalering. In het daaropvolgende jaar is de samenwerking met de keten- en samenwerkingspartners geformaliseerd en geïntensiveerd om als volwaardig integraal team uitvoering te geven aan de doelstelling van de Geldwijzerwinkel en Vroegsignalering.

Het projectplan Geldwijzerwinkel beschrijft de achtergrond, positionering, het doel, de functie en de samenwerking met keten- en samenwerkingspartners (zie bijlage 4).

4.4 Checklist Vroegsignalering

Vroegsignalering

Nr.	Wat		Beheersaspect*	Coördinatie
1	Begroting A & S	1.1	Budgetbeheer	Beleid
2	Systeem: RIS Inforing en RIS VEOA	2.1	Overeenkomst	Beleid
		2.2	Verwerkersovereenkomst	Beleid
		2.3	SLA	Bedrijfsbureau/ICT
		2.4	DPIA	Beleid/Bedrijfsbureau
		2.5	Landelijk gebruikersoverleg	Bedrijfsbureau/ICT
		2.6	Regionaal gebruikersoverleg	Bedrijfsvoering/ICT
		2.7	Gebruikersoverleg intern	Uitvoering
		2.8	Applicatiebeheer	Bedrijfsbureau/ICT
		2.9	Voortgangsrapportages	Beleid
		2.10	Scholing medewerkers (gebruik systeem)	Uitvoering
		2.11	Accountbeheer autorisatiematrix	Beleid (dir)/Bedrijfsbureau/ICT
3	Team Vroeg Eropaf	3.1	Formatie	Uitvoering/P&O
		3.2	Samenstelling team	Uitvoering
		3.3	Bezetting en beschikbaarheid	Uitvoering
		3.4	Opvolging coördinator	Beleid/Uitvoering
		3.5	Geheimhoudings-/integriteitsverklaring	Uitvoering/P&O
		3.6	Legitimatie pasjes	Uitvoering/P&O
		3.7	Faciliteren team Kerkrade	Uitvoering/P&O
		3.8	Operationeel werkoverleg	Uitvoering/Beleid
4	Crisismeldingen	4.1	Opvolging	Uitvoering/Beleid
		4.2	Terugkoppeling en verslaglegging	Uitvoering/Beleid
5	NVVK	5.1	Ontvangen aanmeldingen convenanten	Beleid
		5.2	Ondertekenen convenanten	Beleid (senior)/directie
6	Tactisch werkoverleg	6.1	Voortgang en ontwikkeling	Beleid en Uitvoering
7	Monitoren	7.1	Kwaliteit; betrouwbare data aanleveren	Uitvoering/Bedrijfsvoering/ICT
		7.2	Inventariseren data/opstellen rapportages	Beleid

**De nummers van de beheersaspecten corresponderen met een beschrijving met de daaruit voortvloeiende werkzaamheden. Deze worden door Beleid en Uitvoering uitgewerkt.*

4.5 Checklist Geldwijzerwinkel

Geldwijzerwinkel

Nr.	Wat		Beheersaspect*	Coördinatie
1	Begroting A & S	1.1	Budgetbeheer	Beleid
2	Huisvesting	2.1	Huisvestingskosten (huur/gas-water-licht/wifi)	Beleid-Facilities
		2.2	Faciliteiten (o.a.koffiemachine, bloemen)	Uitvoering/Beleid/ Facilities
		2.3	Operationele Bezetting (keten-/samenwerkingspartners)	Uitvoering
		2.4	Openingstijden	Uitvoering
3	Team GWW	3.1	Formatie	Uitvoering
		3.2	Samenstelling multidisciplinair team	Uitvoering/Beleid
		3.3	Samenstelling team gemeente Kerkrade	Uitvoering/Beleid
		3.4	Faciliteren team (tel, laptop etc.)	Uitvoering
		3.5	Operationeel werkoverleg	Uitvoering
		3.6	Bezetting en beschikbaarheid	Uitvoering
4	Marketing	4.1	Overeenkomst	Beleid
		4.2	Website beheer	Uitvoering
5	Bibliotheek	5.3	Coördinatie activiteitenprogramma	Uitvoering/Beleid
		5.4	KBL	Uitvoering
		5.5	Impuls	Uitvoering
		5.6	SHM	Uitvoering
6	Voortgangsrapportages	6.1	Monitoren aantal (unieke) bezoekers	Uitvoering/Bedrijfsbureau
		6.2	Monitoren vragen en verwijzingen	Uitvoering/Bedrijfsbureau
7	Tactisch werkoverleg	7.1	Voortgang en ontwikkeling	Beleid en Uitvoering
8	Monitoren	8.1	Kwaliteit; betrouwbare data aanleveren	Uitvoering/Bedrijfsbureau/ICT
		8.2	Inventariseren data/opstellen rapportages	Beleid

**De nummers van de beheersaspecten corresponderen met een beschrijving met de daaruit voortvloeiende werkzaamheden. Deze worden door Beleid en Uitvoering uitgewerkt.*

4.6 Communicatie

Het primaire doel van het communiceren over de volgende projectfase en het borgen van de Geldwijzerwinkel en Vroegsignalering is het verstrekken van informatie aan betrokkenen over de werkzaamheden, verantwoordelijkheden en bevoegdheden die overgedragen worden aan de uitvoering. Een efficiënte manier van communiceren leidt namelijk tot een breed draagvlak bij de betrokkenen.
In het besluitvormingsproces zijn dit in eerste instantie de MT leden van domein Burger. De beleidsmedewerker/projectleider 'Armoede en Schulden' en clusterleider afdeling Werk, Inkomen en Zorg vormen de intermediairs ten behoeve van de informatie uitwisseling intern en aan derden. In het primaire proces zijn dit de medewerkers van de Geldwijzerwinkel en het team Vroeg Eropaf en de medewerkers beleid en bedrijfsbureau. Uitgaande van de overdrachtsdatum 1 maart 2023 wordt onderstaande tijdlijn aangehouden om betrokkenen te informeren.

Boodschapper	**Betrokkene(n)**	**Week**	**Methode**	**Status**
Beleid Uitvoering	Senior domein Burger Afdelingshoofd WIZ	5	Mondeling en/of mail	✓ ✓
Beleid, Uitvoering	MT	6	Regulier MT overleg	✓
Beleid, Uitvoering	Coördinator GWW	6	Werkoverleg	✓
Beleid, Uitvoering	Medewerkers beleid en bedrijfsbureau	6	Werkoverleg	✓
Beleid	Stuurgroep Schuldhulpverlening	7	Regulier werkoverleg	✓
Beleid, coördinator GWW	Keten- en samenwerkingspartners	7-8	Werkoverleg, Email, telefonisch	✓
Beleid	Commissie Burgers & Samenleving	15	Besluitvormingsroute in samenhang met het evaluatierapport A&S 2022	

Referenties

1.Beleidsplan Armoede en Schulden, Samen Aanpakken!
2.Uitvoeringsplan Armoede en Schulden, Samen Aanpakken!
3.Projectplan Vroegsignalering
4.Plan van Aanpak Geldwijzerwinkel
5.Evaluatie armoede- en schuldenaanpak Kerkrade 2021